

Startside>Anlæggelse af retssag>Mediation>Mediation i EU-landene

Mediation i EU-landene

Finland

I stedet for at gå rettens vej kan tvister ofte løses gennem mediation. Dette er en form for alternativ konfliktløsning, hvor en mediator hjælper parterne med at nå til enighed. Staten og advokaterne i Finland er overbeviste om fordelene ved mediation.

Hvem kontakter man?

Socialministeriet har ansvaret for den overordnede forvaltning af, vejledning i forbindelse med og kontrol med mediation i straffesager og visse civile sager. Juridiske provinssundhedskontorer skal sikre, at der findes tilbud om mediationsydelser i alle dele af landet, og at disse gennemføres på behørig vis. Webstedet for [nationalinstituttet for sundhed og velfærd](#) (THL) indeholder flere oplysninger om mediation.

Domstolstilknyttet mediation forvaltes af distriktsdomstolene. Distriktsdomstolene kan beslutte, at der skal indledes mediation ved civile tvister. Formålet med mediationen er at hjælpe tvistens parter med at finde en løsning, som begge parter kan acceptere. Udfaldet af mediationen er derfor generelt snarere baseret på, hvad der er rimeligt under de givne omstændigheder, end på en streng anvendelse af loven. Yderligere oplysninger om distriktsdomstolene er tilgængelige på [det finske justitsministeriums websted](#). Der findes der også en [brochure om retsmediation](#).

På hvilket område er mediation mulig og/eller mest brugt?

Mediation anvendes både i civile sager og i straffesager.

Mediation anvendes hyppigst ved civile tvister, særlig i mindre, civile sager. Det er dog ikke alle civile tvister, der skal behandles ved domstolstilknyttet mediation. Forbrugertvister kan f.eks. behandles af en forbrugerrådgiver og det finske [forbrugerklagenævn](#). I straffesager anvendes der en særlig mediationsprocedure.

Civile sager, der anlægges ved de almindelige domstole, kan medieres som fastlagt i lov om domstolstilknyttet mediation (lov nr. 663/2005). Formålet med den domstolstilknyttede mediation er at indgå forlig i tvister. Det er en forudsætning for domstolstilknyttet mediation, at sagen kan medieres, og at mediation er egnet i forhold til parternes krav. Én eller begge parter i en tvist kan udarbejde en skriftlig anmodning, før sagen bringes for retten. Anmodningen skal være skriftlig og angive tvistens genstand, samt hvori parternes uenighed består. Derudover skal det angives, hvorfor sagen kan medieres.

Mediation kan også anvendes i civile sager, hvor mindst én af parterne er en fysisk person. Med undtagelse af sager, der omfatter erstatningskrav på baggrund af lovovertrædelser, kan civile sager dog udelukkende henvises til mediation, hvis der er tale om en mindre tvist, under hensyntagen til tvistens genstand og de fremsatte krav. Lovens bestemmelser om mediation i straffesager finder anvendelse på mediation i civile sager.

Der kan foretages mediation i straffesager, hvis parterne personligt og frivilligt har givet deres samtykke hertil. De skal være i stand til at forstå betydningen heraf samt resultatet af mediationsprocessen. Før parterne bliver enige om, at der skal foretages mediation, skal de derfor have fået forklaret deres rettigheder i forhold til mediationen og deres retsstilling i mediationsprocessen. Begge parter har ret til at trække deres samtykke tilbage på et hvilket som helst tidspunkt i løbet af mediationsprocessen.

Mindreårige skal give deres personlige samtykke til mediation. Desuden kræves der samtykke fra den mindreåriges værge eller andre retlige repræsentanter i tilfælde af vedkommendes deltagelse i en mediation. Umyndige voksne kan deltage i en mediation, hvis de forstår sagens betydning og giver deres personlige samtykke til processen.

Der kan anvendes mediation i forbindelse med lovovertrædelser, som anses for at være egnede til mediation, under hensyntagen til overtrædelsens karakter og fremgangsmåde, forholdet mellem den mistænkte og ofret samt andre spørgsmål, der vedrører lovovertrædelsen som helhed. Lovovertrædelser, der involverer mindreårige ofre, skal ikke henvises til mediation, hvis offeret har brug for særlig beskyttelse på grund af overtrædelsens karakter eller på grund af vedkommendes alder.

Mediationskontorer modtager anmodninger om mediation og samarbejder med forskellige myndigheder i løbet af mediationsprocessen. Hver mediations sag tildeles en frivillig mediator, som er valgt af fagfolk, der arbejder på mediationskontoret. Mediatorerne påtager sig mediations sager og relaterede praktiske spørgsmål i samarbejde med mediationskontoret. Kontorpersonalet vejleder mediatorerne i deres arbejde og fører tilsyn med dem.

Skal der følges særlige regler?

I straffesager kan der kun foretages mediation mellem parter, der personligt og frivilligt har givet deres samtykke til mediation, og som er i stand til at forstå betydningen heraf samt resultatet af mediationsprocessen. I civile sager (domstolstilknyttet mediation) kræves alle parternes samtykke inden mediationens påbegyndelse.

I Finland findes der en national adfærdskodeks for mediatorer omfattende brancheadfærdskodekser for mediatorer (f.eks. efter specialiseringsområde såsom mediatorer inden for familieret, medicinalret og byggeret).

Information og uddannelse

En brochure om domstolstilknyttet retsmediation er tilgængelig på webstedet for det [finske justitsministerium](#).

Nationalinstituttet for sundhed og velfærd (THL) arrangerer uddannelseskurser for mediatorer.

Instituttet indsamler også statistiske oplysninger om mediation i straffesager og civile sager, fører tilsyn med og foretager undersøgelser af mediationsaktiviteter og koordinerer udviklingsindsatsen på området. Dette arbejde understøttes af [rådgivningsudvalget for mediation i straffesager og civile sager](#).

Hvad koster mediation?

Mediation i straffesager er ikke forbundet med nogen omkostninger. Ved mediation får offeret for en lovovertrædelse og lovovertræderen mulighed for at mødes via en upartisk mediator for at drøfte de psykiske og materielle skader, som offeret er blevet påført, og blive enige om, hvilke foranstaltninger der skal træffes for at erstatte skaderne (lov nr. 1016/2005).

Mediation er ikke forbundet med lige så store omkostninger for parterne som en retssag. Hver af parterne betaler kun sine egne omkostninger og har ikke pligt til at betale modpartens omkostninger. Hvis parterne ønsker det, kan de få en juridisk rådgiver. Parterne kan også anmode om at modtage retshjælp fra et retshjælpskontor.

Ved retsmediation fungerer en dommer ved en distriktsdomstol som mediator. Mediation i tvister er en almindelig opgave for en dommer. Hvis sagen kræver specifik viden på nogle områder, kan mediatoren med parternes samtykke ansætte en assistent, hvis honorar betales af parterne.

Der opkræves et vederlag for retsmediation, ligesom for alle andre sager, som behandles ved en domstol.

Kan en mediationsaftale fuldbyrdes?

[Direktiv 2008/52/EF](#) gør det muligt for de involverede parter i en tvist at anmode om, at en skriftlig mediationsaftale fuldbyrdes. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om, hvilke retter eller andre myndigheder der er kompetente til at modtage anmodninger.

Finland har endnu ikke oplyst dette.

Relevante links

[brochure om retsmediation](#), [websted om mediation \(nationalinstituttet for sundhed og velfærd \(THL\)\)](#)

Sidste opdatering: 09/02/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.